

Handläggare
Åsa Enrot
Telefon: 08-508 35 687

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 24 augusti 2021

Ärende 8

Arbetsdifferentiering - en metod för breddad kompetensförsörjning

Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens nulägesrapport gällande uppdraget.

Sammanfattning

I *Stockholms stads budget 2021* fick arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att ”I samarbete med kommunstyrelsen bistå stadens nämnder och styrelser i att genomföra en arbetsdifferentieringsanalys i syfte att identifiera arbetsuppgifter som kan erbjudas exempelvis Serviceassistenter”

En viktig del i delaktigheten för personer med funktionsnedsättning är rätten till arbete och försörjning. Staden ska aktivt arbeta med att öka tillgängligheten så att personer med funktionsnedsättning i större utsträckning ska få och behålla ett arbete. Ett sätt är att bredda kompetensen genom att använda metoden arbetsdifferentiering

Arbetsmarknadsförvaltningen redovisar i detta tjänsteutlåtande hur förvaltningen arbetar med uppdraget, samt vilket stöd i analysarbetet som erbjuds förvaltningar och bolag.

Arbetsmarknadsförvaltningen redovisar att:

1. Det samlade stödet finns på en (1) enhet organiserad inom avdelningen Jobbtorg Stockholm
2. Ett PM har tagits fram för att underlätta för förvaltningar och bolag
3. En e-utbildning har producerats för att sprida kunskap om metoden i staden
4. Förvaltningar och bolag som önskar stöd i analysen får en kontaktperson som följer enheten genom hela processen

Arbetsmarknadsförvaltningen
Utvecklings- och utredningsstaben

Livdjursgatan 4
Box 10014
121 26 Stockholm-Globen
Växel 08-508 35 500
Fax
info.amf@stockholm.se
start.stockholm

Då alla nämnder och bolag i staden ska genomföra en arbetsdifferentieringsanalys har arbetsmarknadsförvaltningen under

våren 2021 genomfört följande aktiviteter i syfte att ge stöd i analysarbetet:

- Arbetsmarknadsdirektören har i en central chefsgrupp för direktörer beskrivit arbetsmarknadsförvaltningens möjligheter att bistå stadens verksamheter samt upplägg för genomförande av analysen.
- Två informationsträffar har genomförts för intresserade förvaltningar och bolag

Vid utgången av juni månad har två bolag, fem fackförvaltningar samt fyra stadsdelsförvaltningar anmält intresse om faciliteringsstöd.

Arbetsmarknadsnämnden föreslås godkänna nulägesrapporten gällande uppdraget.

Bakgrund

I *Stockholms stads budget 2021* har arbetsmarknadsnämnden fått i uppdrag att ”I samarbete med kommunstyrelsen bistå stadens nämnder och styrelser i att genomföra en arbetsdifferentieringsanalys i syfte att identifiera arbetsuppgifter som kan erbjudas exempelvis Serviceassistenter”. Utifrån detta uppdrag har, i samverkan med personalstrategiska avdelningen (PAS) på stadsledningskontoret, ett PM sammanställts i syfte att förtydliga vad en arbetsdifferentieringsanalys innebär samt vilket stöd arbetsmarknadsförvaltningen kan ge i analysarbetet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben i samverkan med enheten Stöd inom Jobbtorg Stockholm vid arbetsmarknadsförvaltningen, samt i samverkan med personalstrategiska avdelningen (PAS) vid stadsledningskontoret.

Ärendet

Stadens nämnder och bolag utgår ifrån styrdokumentet ”Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning” för att nå stadens mål om ett Stockholm tillgängligt för alla. I budget för 2021 finns även skrivningar som tydliggör stadens intentioner ytterligare ”Alla stockholmare oavsett funktionsförmåga ska ha samma möjlighet till delaktighet i samhället. Genom att bättre inkludera personer med funktionsnedsättning utvecklas Stockholm och blir en bättre stad.”¹

Arbetsmarknadsförvaltningen
Utvecklings- och utredningsstaben

Livdjursgatan 4
Box 10014
121 26 Stockholm-Globen
Växel 08-508 35 500
Fax
info.amf@stockholm.se
stockholm.se

¹ Stadens budget 2021 s 11

En viktig aspekt av delaktighet är rätten till arbete och försörjning. Staden ska arbeta aktivt med att öka tillgängligheten så att personer med funktionsnedsättning i större utsträckning kan få och behålla ett arbete. Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (FORTE) har i en sammanställning av forskning i korthet kring ”tillgängligt arbetsliv” lyft fram följande: Statistik visar att sysselsättningsgraden för personer med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga har varit i stort sätt oförändrad mellan perioden 2013-2019 på ca 60 procent. Andelen arbetslösa i gruppen har heller inte förändrats utan var 2018 nästan dubbelt så hög, 11 procent, som bland befolkningen i övrigt (5,9 procent) (SCB, 2019). Huvuddelen ca 60 procent av de med sysselsättning återfinns bland privata arbetsgivare (SCB, 2019). Andelen personer som har arbete varierar mellan olika typer av funktionsnedsättning (se Figur 1).

Figur 1. Exempel på typ av funktionsnedsättning och andel i arbete (%)

Källa: Boman et al. 2015, Arvidsson et al. 2015

Som ovanstående statistik visat är det svårt att komma in på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning samtidigt som många arbetsgivare har utmaningar med att säkra sin framtida kompetensförsörjning.

Vidare lyfter forskningssammanställningen att jobbmatchning och anpassningar på arbetsplatsen är viktiga. Av de med nedsatt arbetsförmåga som är i sysselsättning har 79 procent behov av anpassningar eller stödinsatser för att kunna utföra sitt arbete (SCB, 2019).

Arbetsmarknadsförvaltningen
Utvecklings- och utredningsstaben

Livdjursgatan 4
Box 10014
121 26 Stockholm-Globen
Växel 08-508 35 500
Fax
info.amf@stockholm.se
stockholm.se

Det är av vikt att aktivt arbeta för att personer med funktionsnedsättning kan få och behålla ett arbete på den öppna arbetsmarknaden. För att hitta metoder att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden deltog arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholms stad i ett ESF-finansierat projekt ”Fler vägar in - breddad

rekrytering”. Projektet pågick under 2017-2020 i åtta kommuner. Syftet var att utvärdera kommunernas arbete med att ta fram nya tjänster genom att använda kompetensen rätt, och bredda sin rekrytering. Projektägare var Sveriges kommuner och Regioner (SKR). I projektet utvecklades en arbetsmetod som syftade till att genom att analysera en enhets arbetsuppgifter kunna identifiera, tidsätta och kravställa differentierbara arbetsuppgifter och på så sätt skapa nya tjänster och befattningar. Målsättningen är att dessa nya tjänster ska kunna tillsättas av medarbetare med andra kunskaper och förmågor samt ett lägre kostnadsläge.

I budget 2021 ges arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att utveckla och använda den metod som utvecklades inom ovan nämnda projekt genom att bistå stadens nämnder och bolag i analysarbetet. Det ger arbetsmarknadsförvaltningen ytterligare ett verktyg för att vidareutveckla arbetet med att stärka möjligheterna och vara pådrivande i arbetet för att personer med funktionsnedsättningar anställs i stadens verksamhet

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Inom arbetsmarknadsförvaltningen finns på en enhet inom Jobbtorg Stockholm en samlad kunskap kring arbetsdifferentiering. Denna enhet har fått i uppdrag att samordna stödet till stadens nämnder och bolag. För att underlätta för stadens chefer har ett PM sammanställts som kort beskriver vad en arbetsdifferentieringsanalys är och vad enheten kan förvänta sig att få ut av arbetet. Här beskrivs även vad den arbetsmarknadspolitiska insatsen serviceassistent innebär. Som ett komplement till PM:et har även en kort e-utbildning tagits fram för att öka kunskapen och arbetsdifferentiering. Då alla nämnder och bolag i staden ska genomföra en analys och arbetsmarknadsförvaltningen kan bistå vid analysarbetet har en tidsplan tagits fram för att underlätta i uppdraget.

Utveckling av stöd i analysarbetet

Arbetsmarknadsförvaltningen har utvecklat ett stöd till förvaltningar och bolag i staden som består av följande delar.

Förvaltningen eller bolaget får en egen kontaktperson från arbetsmarknadsförvaltning som följer enheten genom hela analysen.

Analysen består av följande moment:

1. Informationsmöte – Här beskrivs bakgrund, varför arbetsdifferentiering, förväntat resultat, effekter samt upplägg

2. En enkät sänds ut till den aktuella enhetens medarbetare där de tydliggör sina grunduppdrag samt hur mycket tid som läggs på varje arbetsuppgift.
3. Alla medarbetare deltar i en workshop där resultatet från enkäten redovisas (arbetstidsåtgång 1 timme)
4. Alla medarbetare svarar sedan på en SWOT analys enkät
5. Alla medarbetare deltar på en workshop där SWOT-analysen presenteras och där effekter, konsekvenser och framgångsfaktorer diskuteras med att differentiera
6. Enheten får en slutrapport med resultatet samt ett uppföljningsmöte

Genomförda aktiviteter

Då alla nämnder och bolag i staden ska genomföra en arbetsdifferentieringsanalys har arbetsmarknadsförvaltningen under våren 2021 genomfört följande aktiviteter i syfte att ge stöd i analysarbetet

- Den 18 maj informerades förvaltnings- och bolagsdirektörer av arbetsmarknadsdirektören om upplägg och stöd i arbetsdifferentiering
- Den 1 juni kl. 13:00 samt 3 juni kl. 8:30 erbjöd arbetsmarknadsförvaltningen en kort dragning om metoden och hur analysen går till.

Arbetsmarknadsförvaltningen har föreslagit att samtliga förvaltningar och bolag i staden senast i juni 2021 utser den verksamhet där arbetsdifferentiering ska genomföras. Erfarenhetsmässigt så ser arbetsmarknadsförvaltningen ett större positivt utfall av en serviceassistent vid större enheter.

Vid utgången av juni månad hade två bolag, fem fackförvaltningar samt fyra stadsdelsförvaltningar anmält intresse för faciliteringsstöd. Alla enheter önskar starta efter sommaren med hänsyn tagen till pandemin.

De som anmält intresse är:
Stockholm vatten och avfall
SISAB

Kulturförvaltningen
Arbetsmarknadsförvaltningen
Utbildningsförvaltningen
Stadsarkivet
Serviceförvaltningen
Södermalms stadsdelsförvaltning

Arbetsmarknadsförvaltningen
Utvecklings- och utredningsstaben

Livdjursgatan 4
Box 10014
121 26 Stockholm-Globen
Växel 08-508 35 500
Fax
info.amf@stockholm.se
stockholm.se

Östermalms stadsdelsförvaltning
Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsförvaltning
Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning

Jämställdhetsanalys

En arbetsdifferentieringsanalys sker på en utsedd verksamhet/enhet inom alla nämnder och bolag i Stockholms stad. Då det i dagsläget är svårt att förutse vilka enheter förvaltningar/bolag väljer att analysera är det svårt att genomföra en djupare jämställdhetsanalys. Det är ändå viktigt att beakta perspektivet och följa utvecklingen av serviceassistent-anställningar som eventuellt tillkommer efter genomförd analys. Arbetsmarknaden i Sverige är fortfarande i hög grad könsuppdelad. I den kommunala sektorn finns generellt en hög grad av kvinnodominerande yrken och det kan därför finnas en risk att de framtagna arbetsuppgifterna gynnar det ena könet/kvinnor. Samtidigt lyfter forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd i en effektutvärdering av metoden supported employment för unga som uppbär aktivitetsersättning att det vid en uppföljning efter 18 månader var betydligt fler män än kvinnor som hade fått en anställning.²

Karina Uddén
arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson-Bech
utvecklingschef

Bilaga

1. PM – Arbetsdifferentiering - en metod för breddad kompetens

Arbetsmarknadsförvaltningen
Utvecklings- och utredningsstaben

Livdjursgatan 4
Box 10014
121 26 Stockholm-Globen
Växel 08-508 35 500
Fax
info.amf@stockholm.se
stockholm.se

² Forskning i korthet maj 2021 s 5

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karina Uddén, arbetsmarknadsdirektör	2021-08-31
Karin Eriksson-Bech, utvecklingschef	2021-08-31